

Hortulus Biblico-Moralis Et Asceticus

Pappus von Tratzberg, Franz

Ulm, 1725

Doctrina 2. Desumpta ex capite 20. & 21. lib. Exodi, in quibus describitur
Dei Clementia, Populi parvor, & Ritus formando Altari præscriptus Lex de
servis homicidis, bove cornupeta &c.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61252](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-61252)

cundare verbis quæ jubent, Israélitas *sanctificari* lavandō vestimenta peccatricis animæ per amaras pœnitentiæ lacrymas. Non audias tantum leges Dei tui, sed vide, ut iis conformiter vivas, nec unam quidem temerè transgrediendō. *Beati sunt servi illi, quos cùm venerit Dominus invenerit vigilantes.* Lucæ 12.

Doctrina 2.

Desumpta ex capite 20. & 21. lib. Exodi, in quibus describitur Dei Clemētia, Populi pavor, & Ritus formando Altari præscriptus. Lex de ser- vis homicidis, bove cornupēta &c.

Considera I. **Q**uanta Dei sit Misericordia & Clementia erga homi-
nes : ut offensus vindictam non extendat ultra ter-
tiam vel quartam generationem, prout S. Scriptura citati cap. V. §.
testatur : *Visitans iniquitatem in filios in tertiam & quartam generationem; e- contra gratias & beneficia sua extendat in Millia.* Adeò : ut dicat S.
Laurentius Justin. Serm. in Festo Corp. Chr. *Si Authoris tui dona dinu- merare volueris, arenam mari, guttas pluviarum & multitudinem reperies supera- re stellarum.* Sex tantummodò dies olim insumpserat creandō uni- versum Mundum, quadraginta autem impendit, quando aquis Diluvii destruxit creatā, ostensurus per hoc, quām promptus & velox sit in conferendis beneficiis, quām tardus in vindicando. Simon de Cassia exactiū perpendens Dei clementiam, peracutè afferit: Deum peritissimum *Aucupem agere.* Quantam diligentiam auceps inpendit capiendis aviculis, percurrens silvas, pervagans remora ascendens petras ? nunc tenaces præparat viscōs, nunc iusidiosas virgas tegit frondibūs, nunc domesticas aves, qui alias suō cantu decipient, disponit. Adaptat retia, restes funesque explicat : se ipsum intra silvarum du- menta recondens, avidè omnem speculatur occasionem, quā in cas- ses agat, suā arte deceptas aviculas. Haud aliter se gerit Christus erga humanum genus, quare frequenter divinis in litteris nomen venato- ris sortitus est. Quot verba per Evangelium librosque spirituales loquitur, tot retia explicat : quot præmia se sequentibus spondet, tot tenaces viscōs præparat : quot metaphoris & parabolis uitur, tot veluti arborum frondibūs dulces abscondit dolos : quot viros Apo- stolicos, tot quoque aves domesticas hábet, optime instruetas, qui
pecca-

peccatores quā verbō, quā factō sibi attrahant. Testatur de illo Matthæus Evangelista cap. 9. Quot olim circuierit omnes civitates & castella, curaturus omnium languores & infirmitates. Agit hoc per suos Ministros perque custodes angelos etiamnum hodie: ut teste S. Chrysologō seſe opponeret Dæmoni, qui juxta effatum Petri: *Circuit, querens quem devoret.* Ut inquam se huic opponeret, salvandō, quos ille perdere vult, excitandō ad vitam gratiæ, quos ille morte peccati affecit: Subducendō periculis & insidiis, quæ ille struxit: rapiendō è fauibus Inferni, quas ille ad devorandum aperuit. Ingens tamen, & nunquam satis laudanda isthac Misericordia non afficit peccatores nisi viatores, extincta enim vitæ succedit horrendus Rigor Divinæ Justitiæ, quem sensurus peccator præ nimio terrore exclamabit cum Israëlitis v. 19. hujus cap. *Non loquatur nobis Dominus.* Nam quamprimum ejus tremendam vocem audierit: morietur, morte proh dolor! æternâ.

N. 103. Considera 2. Quemlibet Christianum in Baptismate profiteri servitutem Christi, accipiendō vestem Innocentiarum, cā sub obligatione ferendam qualem Deus servis Judæorum præscripsit v. 3. supra cit. cap. jubens, illos in eadem ueste egredi, quā ingressi sunt. Ita Christianus Innocentiarum uestem, in fonte Baptismatis obtentam, è vita mortali exiens, secum ad æternitatem deferat. Est autem uestis ista ex tam subtili panno confecta, ut summa custodia eidem conservandæ impendenda sit: frangitur non factis tantum, sed etiam verbis; quin imò etiam ipsis cogitationibüs. Ut umentum comeditur à minima tinea: ita pravis cogitationibüs perditur innocentia. Bombyces sunt ab initio velut grana sinapis, at ubi hæc incaluerint, in vermes evadunt. Non dispar judicium feras de cogitationibus malis, quod agnoscens Didacus stella p. 3. de vanis. Mundi, ait: *Care imprimis sensualitatis semina (malas cogitationes puta) de quibus calore pectoris reviviscat vermis mordens & rodens conscientiam.* Magnum Indianum Apostolum S. Franciscum Xaverium Dæmon dormientem aggredi ausus, impuram ei objecit imaginem, cuius horrore ille fortiter percussus, etiam dormiens tantâ vehementiâ obnubebatur, ut ruptâ pectoris venâ evigilans, multum sanguinem spueret. Satis erit o Christiane! si fœdâ cogitatione infestatus, vigilans dimidium hujus conatus in resistendo adhibueris. Est reperire non paucos, qui nil malisibi obuenturum suspicantur, et si portas pectoris sui latè pandant, pontes versa-

versatiles dimittant, & oppugnantibus tanquam amicorum optimis aditum concedant. Multum alii se fecisse credunt, si indifferenter se se gerant ad malarum cogitationum assultus: quia hoc ipsum non consentire, vix non pro tacito habendum consensu. Ova aspidum imitantur cogitationes malæ, quæ si quis non statim abigat, sed parùm etiam soveat, venenô inficiuntur. *Ova aspidum ruperunt*, ait Isaías c. 59. & hæc erumpent in regulum. Miraculum æstimabant Barbari evenisse tunc, cum viderunt è manu Pauli pendentem viperam, quæ irruerat in ipsum, nuspian inde læsum: putabant enim fieri non posse, ut invasus non subitò corruat, & moriatur. Miraculum & ego reputo: cogitationem malam habere pendulam è pectore, & inde non lædi in conscientia quinimò talem hominem, ut olim Barbari fecere cum Paulo, Deum pronuntio. Plinius lib. 10. c. 74. de aspide scribit, quæ educata in domo cujusdam hominis, cum diu meminem læsisset, catulum tamen peperit. qui filium hospitis occiderit. Haud aliter prava cogitatio, in animæ hospitio jacere permissa, et si quandoque diutius non nocuerit, consensum impetrando: catulum tamen, motum videlicet carnalem parit, qui non statim expulsus, obtinendò consensum animam necat. *Beatus ergo, dicam ineritò cum rege psalmista Psal. 136. Qui tenebit, & allidet parvulos suos ad petram.* Est quidem hoc ipsum res certè non facilis, sed teste S. Greg. M. l. 4. moral. negotium etiam doctissimis faciens, dum ait: *Facile est, perversa opera vitare, sed nimis difficile est, ab illicita cogitatione mentem corriger.* Ut enim nodus in tenui filo holoserico factus difficilius solvitur, quam factus filo crassò: ita cogitationum nexus ægrius solvuntur ipsis operibüs. Rari sunt, qui sibi conscientiae ducent, non excusare se in confessione de habitis cogitationibus malis; nisi certò ipsis constet de habito consensu. Verum sicut nodus ex subtilissimo factus filo deprehenditur, cum per acum transire debet: ita in Judicij augustissima porta cogitationes illæ nihili æstimatae deprehendentur in ostium cœli impingere, non permisæ transire, donec per purgatorios ignes fuerint penitus solutæ. Si tantus est Justitiae divinæ rigor, ut teste S. Scripturâ citati cap. V. 24. *Nunc oculum pro oculo, dentem pro dente reddi velit.* Quantus tunc erit, quando *Judex est venturus, cuncta stricte discussurus, & nil inultum remissurus?*

S

Do-